

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ పంచత్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచత్రింశః సర్గః ॥

సుమంత్రేణ ప్రబోధితాయా భర్తృతాయాశ్చ కైకేయ్యా అక్షోభః

తతో నిధూయ సహసా శిరో నిఃశ్వస్య చాసకృత్ |
పాణిం పాణౌ వినిష్ఠిష్య దంతాన్ కటకటాయ్య చ || 2.35.1 ||

లోచనే కోపసంరక్తే వర్ణం పూర్వోచితం జహత్ |
కోపాభిభూతః సహసా సంతాపమశుభం గతః || 2.35.2 ||

మనః సమీక్షమాణశ్చ సూతో దశరథస్య చ |
కంపయన్నివ కైకేయ్యా హృదయం వాక్కరైః శితైః || 2.35.3 ||

వాక్యవజ్రైరనుపమైర్నిర్భిందన్నివ చాశుభైః |
కైకేయ్యాః సర్వమర్మాణి సుమంత్రః ప్రత్యభాషత || 2.35.4 ||

యస్యాస్తవ పతిస్త్యక్తో రాజా దశరథః స్వయం |
భర్తా సర్వస్య జగతః స్థావరస్య చరస్య చ || 2.35.5 ||

నహ్యకార్యతమం కించిత్తవ దేవీహ విద్యతే |
పతిఘ్నిం త్వామహం మన్యే కులఘ్నిమపి చాంతతః || 2.35.6 ||

యన్మహేంద్రమివాజయ్యం దుష్పకంప్యమివాచలం |
మహోదధిమివాక్షోభ్యం సంతాపయసి కర్మభిః || 2.35.7 ||

మావమంస్థా దశరథం భర్తారం వరదం పతిం ।
భర్తురిచ్ఛా హి నారీణాం పుత్రకోట్యా విశిష్యతే ॥ 2.35.8 ॥

యథావయో హి రాజ్యాని ప్రాప్నువంతి నృపక్షయే ।
ఇక్ష్వాకుకులనాథేఽస్మింస్తం లోపయితుమిచ్ఛసి ॥ 2.35.9 ॥

రాజా భవతు తే పుత్రో భరతః శాస్తు మేదినీం ।
వయం తత్ర గమిష్యామో యత్ర రామో గమిష్యతి ॥ 2.35.10 ॥

న చ తే విషయే కశ్చిద్ బ్రాహ్మణో వస్తుమర్హతి ।
తాదృశం త్వమమర్యాదమద్య కర్మ కరిష్యసి ॥ 2.35.11 ॥

నూనం సర్వే గమిష్యామో మార్గం రామనిషేవితం ।
త్యక్తా యా బాంధవైః సర్వైర్బ్రాహ్మణైః సాధుభిః సదా ॥ 2.35.12 ॥

కా ప్రీతీ రాజ్యలాభేన తవ దేవి భవిష్యతి ।
తాదృశం త్వమమర్యాదం కర్మ కర్తుం చిక్రీర్షసి ॥ 2.35.13 ॥

ఆశ్చర్యమివ పశ్యామి యస్యాస్తే వృత్తమీదృశం ।
ఆచరంత్యా న విదృతా సద్యో భవతి మేదినీ ॥ 2.35.14 ॥

మహాబ్రహ్మార్షిస్పృష్టా వా జ్వలంతో భీమదర్శనాః ।
ధిగ్వాగ్ధండా న హింసంతి రామప్రవ్రాజనే స్థితాం ॥ 2.35.15 ॥

ఆమ్రం ఛిత్త్వా కుఠారేణ నింబం పరిచరేత్ తు కః ।
యశ్చైనం పయసా సింఛేన్నైవాస్య మధురో భవేత్ ॥ 2.35.16 ॥

ఆభిజాత్యం హి తే మన్యే యథా మాతుస్తథైవ చ ।
న హి నింబాత్ స్రవేత్ క్షౌద్రం లోకే నిగదితం వచః ॥ 2.35.17 ॥

తవ మాతురసద్ధాహం విద్య పూర్వం యథా శ్రుతం ।
పితుస్తే వరదః కశ్చిద్ దదౌ వరమనుత్తమం ॥ 2.35.18 ॥

సర్వభూతరుతం తస్మాత్ సంజజ్ఞే వసుధాధిపః |
తేన తిర్యగ్గతానాం చ భూతానాం విదితం వచః || 2.35.19 ||

తతో జ్యంభస్య శయనే విరుతాద్ భూరివర్చసః |
పితుస్తే విదితో భావః స తత్ర బహుధాహసత్ || 2.35.20 ||

తత్ర తే జననీ క్రుద్ధా మృత్యుపాశమభీష్పతీ |
హాసం తే నృపతే సౌమ్య జిజ్ఞాసామీతి చాబ్రవీత్ || 2.35.21 ||

నృపశ్చోవాచ తాం దేవీం హాసం శంసామి తే యది |
తతో మే మరణం సద్యో భవిష్యతి న సంశయః || 2.35.22 ||

మాతా తే పితరం దేవి పునః కేకయమబ్రవీత్ |
శంస మే జీవ వా మా వా న మాం త్వం ప్రహసిష్యసి || 2.35.23 ||

ప్రియయా చ తథోక్తః స కేకయః పృథివీపతిః |
తస్మై తం వరదాయార్థం కథయామాస తత్త్వతః || 2.35.24 ||

తతః స వరదః సాధూ రాజానం ప్రత్యభాషత |
మియతాం ధ్వంసతాం వేయం మా శంసీస్త్యం మహీపతే || 2.35.25 ||

స తచ్ఛ్రుత్వా వచస్తస్య ప్రసన్నమనసో నృపః |
మాతరం తే నిరస్యాశు విజహార కుబేరవత్ || 2.35.26 ||

తథా త్వమపి రాజానం దుర్జనాచరితే పథి |
అసద్బ్రాహ్మిమం మోహాత్ కురుషే పాపదర్శినీ || 2.35.27 ||

సత్యశ్చాత్ర ప్రవాదోఽయం లౌకికః ప్రతిభాతి మా |
పిత్రాన్ సమనుజాయంతే నరా మాతరమంగనాః || 2.35.28 ||

నైవం భవ గృహాణేదం యదాహ వసుధాధిపః |
భర్తురిచ్ఛాముపాస్వేహ జనస్యాస్య గతిర్భవ || 2.35.29 ||

మా త్వం ప్రోత్సాహితా పాపైర్దేవరాజసమప్రభం ।
భర్తారం లోకభర్తారమసద్ధర్మముపాదధ ॥ 2.35.30 ॥

నహి మిథ్యా ప్రతిజ్ఞాతం కరిష్యతి తవానఘః ।
శ్రీమాన్ దశరథో రాజా దేవి రాజీవలోచనః ॥ 2.35.31 ॥

జ్యేష్ఠో వదాన్యః కర్మణ్యః స్వధర్మస్యాపి రక్షితా ।
రక్షితా జీవలోకస్య బలీ రామోఽభిషిచ్యతాం ॥ 2.35.32 ॥

పరివాదో హి తే దేవి మహాన్ లోకే చరిష్యతి ।
యది రామో వనం యాతి విహాయ పితరం నృపం ॥ 2.35.33 ॥

స్వరాజ్యం రాఘవః పాతు భవ త్వం విగతజ్వరా ।
నహి తే రాఘవాదన్యః క్షమః పురవరే వసన్ ॥ 2.35.34 ॥

రామే హి యౌవరాజ్యస్థే రాజా దశరథో వనం ।
ప్రవేక్ష్యతి మహేష్వాసః పూర్వవృత్తమనుస్మరన్ ॥ 2.35.35 ॥

ఇతి సాంత్యైశ్చ తీక్ష్ణైశ్చ కైకేయాం రాజసంసది ।
భూయః సంక్షోభయామాస సుమంత్రస్తు కృతాంజలిః ॥ 2.35.36 ॥

నైవ సా క్షుభ్యతే దేవీ న చ స్మ పరిదూయతే ।
న చాస్యా ముఖవర్ణస్య లక్ష్మతే విక్రియా తదా ॥ 2.35.37 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే పంచతింశః సర్గః ॥